T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
ESAS NO : 2019 / 285
KARAR NO : 2019 / 417
KARAR TR : 8.7.2019

ÖZET : Davacının taşınmazı üzerinde bulanan bina ve müştemilatının tamamının, herhangi bir kamulaştırma veya başka bir işlem olmaksızın, kentsel dönüşüm yapılacağı gerekçesi davalı Belediye tarafından yıkıldığından bahisle, uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ. A.
Vekilleri : Av.N. B.-Av.H.K.-Av.B.B. Anda
Davalı : Altındağ Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. İ.G.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin, "Ankara, Altındağ İlçesi, Siteler, Önder Mahallesi, Uygar Sokak No: 4 - 4/A ve 4/B" adresindeki 3 katlı bina ve müştemilatının tamamının maliki olduğunu; müvekkilinin hissedarı olduğu kadastronun Ankara, Çankaya, 3. Bölge Karaağaç Mah. 3001 ada 5 parsel sayılı arsa üzerinde iken, Belediyece yapılan imar uygulaması sonucunda imarın Ankara, Altındağ Önder Mahallesi 24053 ada 1 parsel sayılı taşınmaz olduğunu; herhangi bir kamulaştırma veya başkaca haklı yasal neden ve işlem olmaksızın, kentsel dönüşüm yapılacağı gerekçesi ile 3 katlı bina ve bahçe duvarının davalı Belediye tarafından yıkıldığını; yıkım öncesi mahallede yapılan anonslar üzerine müvekkilinin Ankara 19. Asliye Sulh Hukuk Mahkemesine müracaat ederek bilirkişi marifetiyle taşınmazın değerini tespit ettirdiğini ancak aradan geçen süre boyunca bu değerin düşük kaldığını; Yargıtay'ın istikrarlı kararlarında "herhangi bir kamulaştırma kararı olmaksızın yapılan yıkımın kamulaştırmasız el atma olduğunun ve davaya bakmaya da Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli olduğunun belirtildiğini ifade ederek; davalı Belediyece müvekkiline ait üç katlı binaya ve bahçe duvarına kamulaştırmasız el atılması sebebiyle el atılan binanın ve duvarın değerinin tespiti ile fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalarak şimdilik 20.000,00 TL.nin yasal faizi ve delil tespit masrafları dahil yargılama masrafları ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekil süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde, davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

Ankara 1.Asliye Hukuk Mahkemesi: 10.5.2016 gün ve E:2016/74, K:2016/224 sayı ile, yıkım işleminin Altındağ Belediye Encümeninin 04/06/2014 tarihli kararına istinaden 3194 sayılı İmar Kanununun 32.maddesine dayanarak gerçekleştirildiği, bu hali ile davalı ile ilgili yargılama yapma görevinin İdare Mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle; davanın görev nedeniyle usulden reddine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 5.Hukuk Dairesi; 8.5.2018 gün ve E:2016/19693, K:2018/8699 sayı ile, gecekondunun yıkımı için gecekonduyu devreden Hakkı Aydemir hakkında encümen kararı alınması ve bunun kendisine tebliği, gecekonduyu satın alan ve yapının bulunduğu taşınmazda pay sahibi olan davacı hakkında hukuki bir süreç doğurmayacağından, davacının paydaş olduğu taşınmazdaki yapının yıktırılmasının kamulaştırmasız el atma niteliğinde olduğu ve bu tür davalara adli yargıda bakılacağı gerekçesiyle; hükmün bozulmasına karar vermiştir.

ANKARA 1.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 13.12.2018 gün ve E:2018/444 sayı ile, bozma ilamına uyulmasına ve davalı vekilinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolundaki süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine, dava dosyasının onaylı örneği Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "(…) Uygulama ve öğreti'de, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idari işlem"; herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanıma göre, idarelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 8'inci maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile 2981 sayılı Yasanın 13'üncü maddesinin (c) bendi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat gibi bireysel işlemler, "idari işlem"; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; Ankara İli, Altındağ İlçesi, Önder Mahallesi, Uygar Sokak, No:4 adresinde bulunan ve 23053 ada, 1 parsel üzerinde bulunan davacıya ait taşınmazın Altındağ Belediye Encümeninin 04.06.2014 tarih ve 470-14 sayılı yıkım kararı gereği yıktırılması nedeniyle uğranıldığı öne sürülen zarara karşılık 20.000,00 TL. nin ödenmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

11.06.2013 günlü, 28674 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6487 sayılı Kanun'un 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde değişiklik yapan 21'inci maddesinde "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulanmasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında,

03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle "hukuki el atma" olarak nitelendirilen, imar planındaki belirleme sebebiyle mülkiyet hakkına getirilen kısıtlamadan kaynaklanan tazminat davalarının görüm ve çözümünde İdari Yargı yerinin görevli olduğu öngörülmüş; bu hüküm 07.09.2016 günlü 29824 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 34. Maddesiyle kaldırılarak aynı kanunun 33. maddesi ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa eklenen Ek 1. Maddede, "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldıracak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir." hükmü getirilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun, 24.5.2013 günlü, 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 21. maddesiyle değiştirilen geçici 6. maddesinin yedinci, onbirinci ve onüçüncü fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25.9.2013 tarih ve E: 2013/93, K: 2013/101 sayılı kararında "... Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur.

Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamalarımda taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında " dere mutlak koruma alanı" nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim, Anayasanın 158. maddesi ile, adli, idari ve askeri yargı merciileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir..." gerekçesiyle, yapılan itiraz başvurusu reddedilmiştir.

Dava dilekçesinde mülkiyet hakkına getirildiği söylenen kısıtlamanın, taşınmazın malikleri yönünden zarar doğurucu sonuçlarının olabileceğinde kuşku yoktur. Ancak bu sonuç ya da sonuçlar, genel ve düzenleyici nitelikte bir idari işlem olan imar planında taşınmaza yönelik belirlemeden, bu planda öngörülen kamulaştırma programlarının zamanında yapılmamasından ve imar uygulamalarından; başka anlatımla da, idari işlemlerden ve davalı idarelerin imar planı gereği yapılması gereken kamulaştırmalar konusundaki hareketsizliği şeklinde ortaya çıkan idari eylemlerden kaynaklanmaktadır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin ise, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13'üncü maddeleri uyarınca, İdari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

Bu bakımdan, hukuka uygunluklarının denetimi ve zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesi İdari Yargı'nın görev alanında bulunan idari işlem ve eylemlerin hukuk düzeninde yaratmış oldukları etki ve sonuçların, "fiili el atma" olarak nitelendirilmesine ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine, hukuken olanak bulunmamaktadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.10.2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla da, imar planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan 'hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, yukarıda yer verilen Yasa hükümleri ve yargı kararları uyarınca davanın taşınmazın bedelinin tazminat olarak hüküm altına alınması istemine ilişkin kısmının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin l'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları," hükmü gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine…" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "(…)Anayasanın 125/7. maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1.b maddesinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 12 ve 13. maddeleri uyarınca, idari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

İdarelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 8. maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile 2981 sayılı Kanunun 13/1.c maddesi bendi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat

gibi bireysel işlemler, "idari işlem"; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

Diğer taraftan, 3194 sayılı Kanunun 32. maddesinde; "Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur. / Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır. / Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister. / Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir. / Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan mevzuat ve açıklamalar uyarınca yapılan tespit ve değerlendirme sonucunda, her ne kadar davacı tarafından fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 20.000,00TL dava konusu edilmiş ise de, ortada idarenin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında bir işleminin bulunmadığı, davanın anılan Kanunun 14. maddesinde belirtilen bedel arttırma davası niteliğinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava konusu olayda, imar uygulaması sonucu 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesi uyarınca yıkım işlemi tesis edildiği, ruhsatsız olarak yapılan yapılar için yapı maliyet bedeli ödenip ödenmeyeceğine, dolayısıyla imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1.b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 10/04/2017 tarihli ve E.-K.2017/146-219 sayılı kararında da aynı hususlar vurgulanmıştır.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanunun 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/12/2018 tarihli ve 2018/444 Esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi:" gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 8.7.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idarenin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının, Ankara, Altındağ, Önder Mahallesi 24053 ada 1 parsel sayılı taşınmaz üzerinde ve Uygar Sokak No: 4 - 4/A ve 4/B adresinde bulanan 3 katlı bina ve müştemilatının tamamının, herhangi bir kamulaştırma veya başka bir işlem olmaksızın, kentsel dönüşüm yapılacağı gerekçesi davalı Belediye tarafından yıkıldığından bahisle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalarak şimdilik 20.000,00 TL.nin yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13'üncü maddeleri uyarınca, idari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

Uygulama ve öğretide, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idari işlem"; herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanıma göre, idarelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 8. maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile 2981 sayılı Yasanın 13. maddesinin (c) bendi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat gibi bireysel işlemler, "idari işlem"; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

Öte yandan, 3194 sayılı imar Kanununun "Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32.maddesinde; " Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir.

Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafi yapı sahibinden tahsil edilir.(…)." hükmüne yer verilmiştir.

Dosya kapsamında, davacının açtığı davaya karşılık davalı İdarece verilen cevap dilekçesi incelendiğinde; davacıya ait olan " Ankara İli, Altındağ İlçesi, Önder Mahallesi, Uygar Sokak, No:4 " adresinde bulunan ve imar planında 24053 ada 1 parsel üzerindeki binanın kaçak olduğu, buna istinaden kaçak yapıya ilişkin olarak 3194 sayılı yasanın 32. maddesi gereği işlem yapıldığı, Altındağ Belediyesi Encümeni tarafından 04.06.2014 tarih ve 470-14 sayılı yıkıma ilişkin alınan kararın 02.07.2014 tarihinde ilgilisine tebliğ edildiği; davacının, binasını imarsız arsa üzerine, ruhsatsız ve plansız olarak yaptığı ve 3194 sayılı yasanın 20 ve 21. maddelerine aykırı ve kaçak olduğu; bu tür yapılar için aynı yasanın 32.maddesine göre işlem yapılması ve 42. maddesine göre de cezai işleme tabi tutulmasının yasa gereği olduğu; davacının kaçak yapı yaptıkları imarsız arsalarının daha sonra imar gördüğü, hisselerinin 24053 ada 1 parsele şuyulandırıldığı; davacının yapmış olduğu ve davaya konu edilen binanın kaçak olarak yapıldığı, gecekondu hükmünde bulunduğu; 2981 ve 3194 sayılı yasadan faydalanamayacağı; kayıtlarda davacının binasına ait iskan raporu bulunmadığı; ayrıca binanın korunması gereken yapı niteliği bulunmadığı, 2981 sayılı yasa kapsamındaki yapılardan olmadığı; dava konusu gecekondunun davacının hissedarlardan birisi olduğu hisseli taşınmaz üzerinde inşa edildiği, akabinde imar affi müracaatı esnasında diğer hissedarlardan muvafakat alınmadığı, bu nedenle de imar affi müracaatı evrakları tamamlanmadığı için geçersiz sayıldığı; imar affi müracaatı esnasında 2981 sayılı Yasanın 9. maddesinin (c) bendine göre gerekli harçların yatırılmadığı, 15. maddeye göre de Yapı Kullanma İzin Belgesi alınmadığı; hem 3194 sayılı Kanun hem de 775 sayılı Kanun hükümleri gereği Belediyelerin kaçak yapıları herhangi bir bedel ödemeksizin kaldırma yetkisi ve sorumluluğu bulunduğu, bu çerçevede davacıya ait kaçak ve ruhsatsız yapı ve eklentileri için herhangi bir bedel ödenmesinin yasal olarak mümkün olmadığı ve bu davanın reddinin gerektiği savunulmuştur.

Bu durumda, her ne kadar davacı tarafından Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tespit dosyasında bedel tespiti yaptırılmış ve fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla bu bedelinin şimdilik bir kısmı dava konusu edilmiş ise de, ortada idarenin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında bir işleminin bulunmadığı, davanın anılan Yasanın 14. maddesinde işaret edilen bedel arttırma davası niteliğinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Olayda, imar uygulaması sonucu 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca yıkım işlemi tesis edildiği, davacıya ait hissenin başka imar parselinden karşılandığı anlaşılmış olup, ruhsatsız olarak yapıldığı iddia edilen yapı ve eklentileri için yapı maliyet bedeli ödenip ödenmeyeceğine, dolayısıyla imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenle, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Altındağ Belediye Başkanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 13.12.2018 gün ve E:2018/444 sayılı kararın kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 13.12.2018 gün ve E:2018/444 sayılı KARARIN KALDIRILMASINA, 8.7.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ